A°. 1860. N°. 288.

Opregte **HAARLEMSCHE** van — *Donderdagsche* **COURANT** 6 December.

Deze Courant wordt dagelijks, met uitzondering van Zon- en Feestdagen, uitgegeven. — Prijs: ƒ 5 in de drie maanden.

PARIJS, 3 December.

Het ontwerp, betreffende de provinciale organisatie van Italie, is geleverd door den heer *Minghetti*, den tegenwoordigen minister van Binnenlandsche Zaken, en berust op de navolgende grondslagen:

De gemeente zal bijna geheel blijven, 't geen zij thans is. De eenige uitzondering zal zijn, dat de hoofden van het gemeente-bestuur door dat bestuur zelf zullen worden gekozen, zonder de tusschenkomst der Regering. In de groote steden zullen die hoofden gonfalonieri worden genoemd; in de kleinere gemeenten zullen zij den naam van syndics behouden. Deze laatste gemeenten zullen gedeeltelijk afhangen van de provinciale besturen, terwijl de groote steden hare volledige vrijheid zullen behouden.

De arrondissementen of circomdaria worden bijna geheel afgeschaft en zullen voortaan niet meer zijn dan politie-afdeelingen. Daarentegen zullen de provinciale vergaderingen met eene uitgebreide volmagt worden bekleed. De hoofden der provincien zullen, gelijk dit thans reeds in Toscane bestaat, prefecten worden, met het beheer over de groote en de gemeente-wegen, over de havens, die niet nationale havens zijn verklaard, over het lagere en technische onderwijs, en verder met het toezigt op de jagt, de visscherij en de kazernering der gendarmerie. Te dien einde zal de provincie de beschikking erlangen over de opbrengst van de indirecte belastingen op de middelen van verbruik. De thans bestaande, door de stemgeregtigden gekozen provinciale besturen zullen in stand blijven, gelijk mede de permanente delegatien uit die besturen.

Eindelijk zullen de gewesten of landschappen worden georganiseerd, elk bestaande uit eene vereeniging van een zeker aantal provincien. Aan het hoofd van elk gewest zal een gouverneur worden geplaatst, wien zal ter zijde staan een raad, te zamengesteld uit niet meer dan twintig leden, gekozen door de provinciale besturen. Het gewest (region) zal met de zorg der rivieren worden belast en tevens met het hoogere onderwijs. De Staat behoudt zich op het stuk van het openbare onderwijs alleen het regt voor om instellingen te hebben, welke aan andere ten voorbeeld zullen kunnen verstrekken.

Het ultramontaansche hoofdorgaan *le Monde* drijft te dezer zake niet weinig den spot met de maatregelen, welke door de piemontesche Regering genomen worden om de italiaansche eenheid in overeenstemming te brengen met de autonomie der verschillende gewesten van het schiereiland, en maakt de aanmerking, dat men moet gelooven, dat de eenheid al op zeer losse grondslagen gevestigd is, vermits de bevolkingen zich niet dan met tegenzin willen schikken naar den band, die strijdt met de wenschen, de zeden en de welbegrepene belangen van elke provincie.

„Verder stelt men voor (dus vervolgt de ultramontaansche publicist) de instelling van even zoovele afzonderlijke Parlementen, als er groote Staten in Italie zullen zijn; vermits men niets meer hoopt van de administrative eenheid, hecht men nog, hoewel met geringe verwachting, aan de staatkundige eenheid. Het dagblad *le Pays*, 't welk zich beijvert om alles van de gunstigste zijde in te zien, verkondigt, „dat deze vermenigvuldiging van Parlementen, in stede „van eene belemmering te zijn in het gouvernementale „raderwerk, veeleer de beweging der verschillende onder„deelen zal bevorderen; — dat het municipale gevoel niet „zal worden gekrenkt, de plaatselijke teergevoeligheid „geëerbiedigd; — dat de botsingen tusschen de ver„ouderde vooroordeelen, welke nog in sommige Staten „bestaan, zullen worden vermeden; — eindelijk, dat de „italiaansche volkeren, bij gebrek aan andere autonomien, „ten minste in het bezit zullen blijven der autonomie van „de tribune." Alles zal alzoo voortreffelijk zijn. Men moet vragen, of *le Pays* al dan niet ernstig spreekt. Helaas! men heeft het al kwaad genoeg om eene natie te regeren, welke met één enkel Parlement is geconstitueerd; wat zal het zijn met eene nog niet bestaande natie, die men met tien Parlementen te gelijk zal willen regeren? Het ongelukkige Italie zal nu aan de belagchelijkste proefnemingen worden blootgesteld, en in hetzelve zal alleen de regeringloosheid worden geconstitueerd. Men zal dat den vooruitgang noemen, waarna ieder zal zeggen, dat het goed is."

Het te Turin uitkomende dagblad *les Nationalités* verzekert reeds, dat het organisatie-ontwerp van den minister *Minghetti* een levendigen tegenstand ontmoet, vooral van de zijde der conservatieve partij, die thans hare krachten verzamelt, ten einde den voortgang der beweging zooveel mogelijk te stuiten. De bepalingen, die vooral afgekeurd worden, hebben betrekking op de organisate der gewesten, op het beschikbaar stellen der indirecte belastingen, en op de benoeming der hoofden van de gemeente-besturen door die besturen. Het genoemde dagblad maakt de aanmerking, dat al deze bepalingen aan de beslissing van het Parlement zullen moeten worden onderworpen; maar het vreest, dat het vraagstuk der bevrijding van Venetie als van zoo overwegenden aard zal worden beschouwd, dat de volksvertegenwoordigers zich den tijd niet zullen gunnen om zich rustig bezig te houden met de zoo hoogst gewigtige aangelegenheden der binnenlandsche organisatie van het gemeenschappelijke italiaansche vaderland.

Naar men meldt, heeft de voor Napels gestationeerde engelsche vloot Koning *Victor Emmanuel* gesalueerd, bij diens vertrek naar Sicilie, en heeft een gedeelte van die vloot den Vorst naar dat eiland vergezeld. Een en ander moet nogal eenigen indruk hebben gemaakt, als het bewijs, dat Engeland de in Italie bestaande nieuwe orde van zaken thans reeds erkent.

De Koning heeft eene proclamatie aan de siciliaansche bevolking uitgevaardigd, waarin hij de banden in herinnering brengt, welke voor en in het jaar 1848 hebben bestaan tusschen Sicilie en het vorstelijke Huis *van Savoye*. Hij verzekert de bevolking, dat hij de regten en voorregten der Kerk zal eerdiedigen en zedelijke instellingen zal invoeren. Hij spoort de inwoners nadrukkelijk aan om steeds eendragtig te blijven. — Van eene clericale zijde wordt aangemerkt, dat deze proclamatie zeer opmerkelijk is, vermits zij het bewijs oplevert, dat het eiland Sicilie al zeer weinig ingenomen is met de wending, welke de zaken hebben genomen, zoodat dan ook, ten einde de bevolking te vrede te stellen, de Koning verpligt is om allerlei schoone woorden te bezigen en beloften te doen, van welke men verzekerd kan zijn dat hij geene enkele zal nakomen.

Het te Genua gevestigde committé voor de vereeniging van Italie zet inmiddels zijnen arbeid voort, en heeft dezer dagen besloten, dat het voortaan zal worden genaamd: „Het committé tot levering van hetgeen voor Rome en Venetie wordt gevorderd." Het zal voortgaan met het aannemen van gelden en van vrijwilligers tegen het aanstaande voorjaar."

— De heer *Granier de Cassagnac* betoogt heden in *le Pays*, dat de tegenwoordige wetgeving op de drukpers in geen opzigt iets te wenschen overlaat.

PARIJS, 4 December.

De generaal *Fleury* is benoemd tot directeur der keizerlijke paarden-stoeterij. Weldra wordt de uitvaardiging van het daartoe strekkende besluit in den *Moniteur* te gemoet gezien. Eenige leden der commissie, de meerderheid uitmakende, hadden zich voor de opheffing, of ten minste voor de inkrimping van die inrigting verklaard, waarmede, gelijk thans blijkt, de Keizer zich niet heeft vereenigd. Prins *Napoleon* en de heeren *Fould* en *de Morny* behooren tot de leden van die commissie.

Graaf *de Persigny* wordt dezen avond verwacht en zal, naar men denkt, zijnen intrek terstond nemen in het hôtel voor de Binnenlandsche Zaken, 't welk door den minister *Billault* is ontruimd, die de hem in het Hôtel du Louvre aangewezen kamers heeft betrokken.

In de hoogere regerings-kringen worden de heeren *Walewski*, *de Chasseloup Laubat* en *de Persigny* genoemd als de drie ministers, die, meer dan de andere raadslieden des Keizers, aandringen op eene liberale uitlegging en toepassing van het keizerlijke besluit van 24 November. In diezelfde kringen wordt het thans als zeker gemeld, dat de leden van den Senaat en van het Wetgevend Ligchaam tegen den 15den Januarij zullen worden bijeengeroepen.

— Gisteren is Prins *Napoleon* teruggekomen van den togt, welken hij in Zwitserland heeft volbragt. De vrienden van den Prins verzekeren steeds, dat hij in het aanstaande voorjaar eene verre reis zal ondernemen.

— Eerlang wordt de mededeeling in de dagbladen verwacht van eene door den heer *de Bonald*, den kardinaal-aartsbisschop van Lyon, uitgevaardigde circulaire aan zijne onderhebbende geestelijken, in welke hij kennis geeft van den brief, welken hij heeft geschreven aan den minister van Eeredienst, ter zake van de circulaire van den minister *Billault*, betreffende de bisschoppelijke mandamenten. De verklaring van dien hooggeplaatsten prelaat wordt door velen met niet weinig belangstelling te gemoet gezien.

— De prijzen der fondsen zijn heden ter beurze willig geweest. De kapitalisten spreken weder van de mogelijkheid, dat Venetie aan Italie zou worden verkocht, niettegenstaande in Weenen zulks op de meest officiële wijze wordt tegengesproken. Verder werd verzekerd, dat het oostenrijksche Kabinet in eenen liberalen zin was gewijzigd.

De heer *Baroche* is benoemd tot minister, zonder portefeuille. Deze omstandigheid doet veronderstellen, dat hij weldra als voorzitter van den Staatsraad zal worden vervangen.

LONDEN, 3 December.

De met de *Persia* te Liverpool aangebragte tijdingen uit Nieuw-York van 21 November melden, dat in den boezem van het noord-americaansche gouvernement verschil bestaat over de vraag, of de tot de Unie behoorende Staten zich van dezelve mogen afscheiden. Naar men verzekert, beweren de President *Buchanan* en vier zijner ministers, dat geen der Staten zich mag afscheiden, en dat het centraal gouvernement elke afscheiding behoort te verhinderen; maar zijn daarentegen drie andere leden van het Kabinet, welke uit de zuidelijke Staten afkomstig zijn, een tegenovergesteld gevoelen toegedaan. Hoe de President zich in de boodschap, waarmede hij in de eerste dagen van December de zitting van het Congres zal openen, over de zaak zou uitlaten, was tot dus ver niet bekend, en men hield het voor niet onwaarschijnlijk, dat eerstdaags het ministerie nog gewijzigd zou worden.

Ten aanzien van de woeling in de zuidelijke Staten meldt een der voornaamste bladen van Nieuw-York, in zijn nommer van 21 November, onder anderen het volgende: „De houding van Zuid-Carolina, ten opzigte van de zaak der afscheiding, blijft dezelfde. Of die Staat, ingeval hij werkelijk zich van de Unie afscheidt, door de bevolking van Georgie, op welker bijstand vast gerekend werd, ondersteund zal worden, is op dit oogenblik zeer twijfelachtig. Volgens de laatst ontvangene berigten, zal Georgie zich denkelijk aan den kant der handhavers van de Unie scharen. In de dezer dagen op onderscheidene plaatsen gehouden volksvergaderingen heeft de meerderheid zich in dien geest verklaard. — Intusschen wordt de financiële toestand in de zuidelijke Staten iederen dag ongunstiger, ten gevolge van het stilstaan van handel en nijverheid. Te Charleston zijn alle handels-ondernemingen gestaakt; de banken discompteren niet meer, en de planters zenden hunne katoen niet af. — Te Richmond (in Virginia) heeft de Farmers-bank hare betalingen gestaakt, en men verwacht, dat al de banken in dien Staat dit voorbeeld zullen volgen. — Alomme in de zuidelijke Staten zijn „committé's van waakzaamheid" opgerigt, met het doel om verdachte lieden te verdrijven. — In Virginia maakt men ook toebereidselen ten oorlog."

Den 20sten November heeft te Springfield, in Illinois, alwaar de nieuw gekozen President *Lincoln* woont, eene talrijke bijeenkomst van zijne vrienden plaats gehad, om hem met zijne verkiezing geluk te wenschen, en bij die gelegenheid heeft het van den kant der ingezetenen niet aan vreugde-bedrijven ontbroken. De heer *Lincoln* is genoodzaakt geworden om de volksmenigte, welke zich voor zijne woning vereenigd had, toetespreken. Na een woord van dankzegging voor de hem betoonde toegenegenheid en van blijdschap over de door zijne partij behaalde overwinning, zeide hij: „Maar wij behooren te midden van onze vreugde-betooning ons te onthouden van alle bitterheid jegens onze medeburgers, die bij de stemming eene andere stem dan wij hebben uitgebragt. Laat ons ten allen tijde beseffen, dat al de americaansche burgers broeders van een gemeenschappelijk land zijn en in een broederlijken geest met elkander behooren te leven." Deze verzoenende woorden zijn door de volksmenigte met het levendigste gejuich beantwoord. — Een der aanwezige vrienden van den heer *Lincoln*, de Senator *Trumbull*, heeft bij deze zelfde gelegenheid zich openlijk op de volgende wijze uitgelaten: „De heer *Lincoln* is wel de candidaat der republikeinsche partij geweest, maar als hoofd van het gouvernement zal hij tot geene partij behooren. Na zijne bediening aanvaard te hebben, zal hij de President van het geheele land wezen, en hij zal even bereid zijn om den Staat, waarin geene enkele stem voor hem is uitgebragt, te verdedigen en te beschermen, als dien, waarin de meerderheid hem verkozen heeft. De republikeinsche partij verheugt zich, dat zij nu in de gelegenheid zal zijn om te toonen, dat zij nooit eenige inbreuk heeft willen maken op de regten van eenigen Staat, of van eenig gedeelte der Unie, en dit ook nu niet wil doen." Deze woorden worden door velen beschouwd als eene aankondiging van de door den nieuwen President te volgen staatkunde.

— Het voorgenomen vertrek van H. M. de Koningin naar Osborne-house is eenige dagen uitgesteld, ter zake van op het eiland Wight heerschende koortsen.

De graaf *de Persigny* en graaf *de Flahaut* werden heden op het kasteel van Windsor verwacht, om respectivelijk hunne brieven van terugroeping en van benoeming als fransch gezant aan H. M. te overhandigen.

— H. M. de Keizerin der Franschen is verleden zaturdag van Manchester naar Leamington vertrokken en ook aldaar door de bevolking met veel toejuiching ontvangen. Gisteren heeft H. M. te Leamington in de r. kath. kerk de godsdienst-oefening bijgewoond, en vervolgens die stad met zekere overhaasting verlaten, naar men meldt, ten gevolge van een telegram uit Parijs, waarin zij verzocht werd ten allerspoedigste naar Frankrijk terugtekeeren.

— Verl. zaturdag heeft in eene kolenmijn te Risca, een paar uren van Newport, in Zuid-Wales, eene ontbranding van gaz plaats gehad, waardoor waarschijnlijk een groot aantal werklieden zijn omgekomen. In den avond van dien dag waren reeds 40 lijken uit de mijn te voorschijn gebragt; men vreesde, dat het getal der dooden 120 zou bedragen.

— De beurs bleef heden vast; de 3 pc. gecons. resc. 93⅞ à 94.

BRUSSEL, 4 December.

De Koning en de Graaf *van Vlaanderen* zijn uit de Ardennen op het paleis te Laeken teruggekomen.

— Het clericale *Journal de Bruxelles* maakt de aanmerking, dat de ongehoorde handelwijze, welke het Huis *Rothschildt* zich veroorlooft ten aanzien van den Paus, op nieuw toont, hoezeer er behoefte bestaat aan bankiershuizen, welke onafhankelijk zijn van de Joden, die de groote steden in Europa exploiteren, en onder welke thans vooral Oostenrijk gebukt gaat, 't welk zulke uitstekende hulpmiddelen bezit om zijn krediet op een vasten grondslag te vestigen. Dat blad spoort de bankiers-huizen aan om zich te vereenigen, ten einde door aanwending van gemeenschappelijke krachten de door de „groot-beurzenjagers" zoozeer verstoorde maatschappelijke orde te herstellen.

's GRAVENHAGE, 5 December.

Bij Zr. Ms. besluiten van 1 December zijn benoemd: tot regter-plaatsvervanger in de arr.-regtbank te Utrecht mr. *C. G. Berger van Hengst*, adv. aldaar, en tot plaatsvervangend kantonregter te Zutphen mr. *W. J. C. Putman Cramer*, adv. en not. aldaar.

— Bij de overweging van art. 92 van het *vijfde* hoofdstuk der staatsbegrooting, in de Tweede Kamer, heeft de heer *Blussé* beweerd, dat er bezorgdheid bestaat in den lande, ten aanzien van de uitvoering van de wet op den aanleg der spoorwegen, — en wel inzonderheid wat betreft de zuidelijke lijn. Op de gemaakte aanmerking, dat men vertrouwen behoort te stellen in de Regering voor de uitvoering der werken, heeft hij verklaard, geen wantrouwen te koesteren ten aanzien van den minister van Binnenl. Zaken, maar te duchten, dat deze welligt niet bestand zal zijn tegen booze inblazingen, en het altijd onzeker kan worden geacht, hoe lang hij nog met het bestuur van zijn departement belast zal blijven. — Wat betreft het verleggen van de lijn van Rotterdam naar Dordrecht, door de Alblasserwaard, heeft de spreker verklaard, dat hij bezwaar-

lijk over dergelijk ontwerp, zonder een naauwkeurig onderzoek, zijn gevoelen zou durven openbaren.

De heer *Thorbecke* heeft verklaard, dat men, naar zijn gevoelen, thans verpligt is om in ernst mede te werken tot de uitvoering van de spoorweg-wet, maar dat men daartoe eene behoorlijke begrooting behoeft, niet alleen in het belang van den minister, maar ook in dat van de contrôle der Vertegenwoordiging. De spreker heeft nog verschillende bedenkingen geopperd, en zich inzonderheid verklaard tegen het voorloopig aanschaffen van materieel voor vervoer, zoolang de wijze van bediening niet bij de wet is bepaald. — De heer *v. Twist* heeft zich, wat de hoofdzaak betreft, met het gevoelen van den vorigen spreker vereenigd. — Ook de heer *v. Bosse* heeft geoordeeld, dat het aanschaffen van materieel het vraagstuk nopens het exploiteren der wegen zou prejudiciëren, en deze spreker heeft eenige inlichting verlangd nopens de aansluiting met Pruissen. — De heer *v. Diggelen* heeft het tijdig aanschaffen van het bewuste materieel als in het belang der zaak, verdedigd. — De heer *Wintgens* heeft zich niet geregtigd gerekend om een zoo globaal cijfer te verleenen, als thans was aangevraagd.

De minister van Binnenl. Zaken heeft erkend, dat de tegenwoordige beraadslaging een zeer gewigtig belang betreft. Hij heeft doen opmerken, dat de Regering thans bij de heftigste bestrijders van de spoorweg-wet het voornemen ontwaart om haar in de uitvoering op de krachtdadigste wijze te ondersteunen, derwijze zelfs, dat bij sommige hunner het vermoeden schijnt te zijn ontstaan, dat het haar niet ernst zou zijn om daartoe te besluiten. Z. E. heeft eenige inlichtingen gegeven nopens de maatregelen, welke voor den arbeid aan de verschillende lijnen zullen worden genomen, te beginnen met de eerste sectie van elke lijn, en heeft tevens aangemerkt, dat men ook dadelijk zal overgaan tot den bouw van de bruggen, die zijn aangewezen, en omtrent welke geen verschil kan bestaan; — dat echter aan den bouw van eene brug bij Rotterdam niet zal worden begonnen, vermits het nog niet is beslist, of de lijn van daar naar Dordrecht zal worden gerigt door den Alblasserwaard, of door het Overmaassche.

Wat de begrooting aangaat, heeft de minister verklaard, dat het geenszins in zijne bedoeling ligt om eene doorloopende begrooting voor het geheele werk intedienen, maar wel eene jaarlijksche begrooting, bevattende eene opgave van de werken, welke men met genoegzame kennis van zaken zich voorstelt te zullen ondernemen, en dat hij die zoo spoedig mogelijk der Kamer zal aanbieden. De minister verlangt voor de onteigeningen de toepassing der wet op dat stuk alleen als een hulpmiddel, ingeval men zich niet in der minne met de belanghebbenden zal kunnen verstaan, en vermeent, dat, indien die wet reeds vooraf zou moeten worden te baat genomen, dit het werk aanmerkelijk zou vertragen. Z. E. volhardt bij het gevoelen, dat aanschaffing van materieel noodig en nuttig zal zijn, om 't even welk besluit nopens de bediening der wegen zal worden genomen. Alles wat daarvoor vatbaar is, zal in 't openbaar worden aanbesteed, en alles wat met de wegen in verband staat, zal zooveel mogelijk in 't openbaar worden behandeld.

Deze inlichtingen hebben den heer *Thorbecke* niet bevredigd, en deze spreker heeft daarop het voorstel gedaan, om vooralsnog slechts drie millioenen voor het werk aan de spoorwegen op de begrooting te brengen.

De minister heeft zijne mededeelingen op nieuw toegelicht en verdedigd, en ten aanzien van de aansluiting te kennen gegeven, dat de Regering, wel is waar, door de goedkeuring van het betreurenswaardige amendement, voor de rigting van Utrecht naar het zuiden, met Pruissen in eenige moeijelijkheid is geraakt, maar hoop voedt, dat deze Staat, uit dien hoofde, de aansluiting met Venlo niet zal weigeren, bij welke dezelve even veel belang heeft als Nederland.

De heer *Storm* heeft begrepen, dat in elk geval eene begrooting had kunnen zijn opgemaakt, en heeft zich voor het amendement van den heer *Thorbecke* verklaard. De heer *Mackay* heeft aanmerking gemaakt op het verhoogde cijfer van 10 tot 13 millioenen. — De minister heeft op nieuw de verzekering gegeven van ten spoedigste de verlangde begrooting te zullen indienen, en heeft geoordeeld, ook van zijne zijde iets te kunnen toegeven, en vermits bij de wet alleen van 10 millioenen wordt gewaagd, het bedrag van 13 op 10 millioenen terugtebrengen. — Wat het amendement betreft, heeft de minister gemeend te mogen vragen, welken indruk het bij de menigte zou maken, indien de verlangde som voor het werk al dadelijk van 13 tot 3 millioenen werd teruggebragt? — De heer *Poortman* heeft op deze laatste vraag geantwoord, dat die indruk welligt ongunstig zou zijn, maar minder, zoodra het zou blijken, dat men met eene behoorlijke begrooting toch tien millioenen voor den aanleg zou willen verleenen. — Bij de verder daarover gevoerde woordenwisseling heeft de heer *Thorbecke* zich verklaard tegen de bewering, alsof de wetgever verpligt zou zijn om jaarlijks 10 millioenen op de begrooting te brengen.

Z. E. de minister van Financien heeft erkend, dat er leden kunnen zijn, die zich bezwaard vinden om een zoo aanzienlijk bedrag, als waarvan hier spraak is, zonder gesplitste begrooting te verleenen; maar hij heeft gemeend, dat men, na de verklaring van zijn ambtgenoot, daarin kon berusten, en dat deze verklaring ook voldoende zou zijn voor die leden, welke geen wantrouwen ten aanzien der Regering koesteren. Z. E. heeft gemeend, dat men, als er geld voorhanden is, gebonden zou zijn om tien millioenen voor de spoorwegen op de begrooting te brengen, en dat het verminderen van die som gelijk zou staan met het stilzwijgend afbreken van de wet op dit onderwerp.

Verscheidene leden, als de heeren *Poortman*, *Storm*, *v. Nispen* en *Dullert* en nog naderhand de heeren *Hugenholtz*, *v. d. Linden* en *v. Heukelom*, hebben in min of meer ernstige en scherpe bewoordingen geprotesteerd tegen de bedoelingen, welke zij vermeenden dat hun door den minister werden toegeschreven. Z. E. heeft zich daartegen verdedigd, en beweerd, niets te hebben gezegd, 't welk de gevoeligheid dezer leden kon hebben opgewekt.

De heer *v. Heiden* heeft doen opmerken, dat, indien men bezwaar heeft om eene som van 10 millioenen te verleenen zonder specifieke begrooting, dergelijk bezwaar evenzeer zou moeten gelden ten aanzien van eene som van drie millioenen, zonder zoodanige begrooting, gelijk bij het amendement was voorgedragen.

Het amendement is (gelijk gemeld is) verworpen. Het geamendeerde art. is aangenomen. Afwezig waren de heeren *v. Lith*, *Elout* en *Zijlker*.

De leden, welke zich *tegen* het amendement van den heer *Thorbecke* hebben verklaard, waren de heeren *Meylink*, *Reinders*, *v. d. Veen*, *v. Amerongen*, *Lijclama*. *Cool*, *Oomen*, *v. Eck*, *Nolthenius*, *de Bergh*, *Jespers*, *Slicher*, *v. Foreest*, *Beens*, *Hoekwater*, *v. Franck*, *Heemskerk Az.*, *Kerstens*, *Dirks*, *de Poorter*, *Schimmelpenninck*, *Kien*, *Mijer*, *Luyben*, *Mensonides*, *Delprat*, *de Raadt*, *Hoffman*, *v. Heyden*, *v. Voorthuysen*, *Meeussen*, *Bots*, *v. A. v. Wijck*, *v. Lijnden*, *Begram* *v. Diggelen*, *Strens*, *Wijbenga*, *Mackay*, *Wichers* en de voorzitter.

De leden, welke zich voor het amendement van den heer *Thorbecke* hebben verklaard, waren de heeren *v. Bosse*, *v. Hoevell*, *Anemaet*, *Olivier*, *Thorbecke*, *v. Twist*, *Poortman*, *Hoynck*, *v. Goltstein*, *Storm*, *Dommer*, *Idserda*, *Hugenholtz*, *v. Zuylen*, *Betz*, *Gevers*, *de Bieberstein*, *Dullert*, *Kingma*, *v. Nispen*, *Westerhoff*, *v. d. Linden*, *v. Wintershoven*, *de Brauw*, *Heemskerk Bz.*, *v. Heukelom*, *Wintgens* en *Blussé*.

De leden, welke zich *tegen* art. 92, zoodanig als dit door de Regering is gewijzigd, hebben verklaard, waren de heeren *Dullert*, *Kingma*, *v. Nispen*, *v. d. Linden*, *v. Wintershoven*, *de Brauw*, *Heemskerk Bz.*, *v. Heukelom*, *Wintgens*, *v. Hoevell*, *Anemaet*, *Olivier*, *Thorbecke*, *v. Twist*, *Poortman*, *Hoynck*, *v. Goltstein*, *Storm*, *Dommer*, *Hugenholtz* en *v. Zuylen*.

— In de bijeenkomst van de Tweede-Eamer zijn heden de beraadslagingen over de zevende afdeeling van het *vijfde* hoofdstuk, betreffende het onderwijs, voortgezet en ten einde gebragt, derwijze, dat op morgen de afdeeling, nopens het armwezen, zal kunnen worden overwogen. Op art. 137 was eene verhooging voorgesteld, ten einde de kosten te bestrijden, welke de vervaardiging van een *Nederduitsch woordenboek* vereischt. Op voorstel van den heer *v. Heukelom*, is deze verhooging afgestemd.

In deze bijeenkomst is ingediend een ontwerp van wet, betreffende de regeling van de dienst van het pensioen-fonds. Dit ontwerp is naar de Afdeelingen verzonden, en voor het onderzoek van het verslag, betreffende het beheer der kolouien over 1859 is eene commissie benoemd, bestaande uit de heeren *v. Twist*, *v. Nispen*, *Mijer*, *Elout* en *v. Hoevell*.

— Bij de overweging van de afdeeling, betreffende het onderwijs, heeft de heer *v. Nispen* zich beklaagd over de verordeningen, welke in vele gemeenten zijn daargesteld, bij welke het schoolgeld, ook voor de kinderen van meervermogende ouders, wordt afgeschaft, op grond, dat dergelijke opheffing niet zou zijn overeentebrengen met de beginselen, op welke de wet op het lager onderwijs berust. De heer *Meylink* heeft begrepen, dat de bedoelde afschaffing geenszins is daargesteld met het doel om het onderwijs meer algemeen te maken, maar om het bijzonder onderwijs te belemmeren, 't welk hij niet zou kunnen goedkeuren, vermits de kosten van het onderwijs, ook voor meervermogenden, toch door allen worden gedragen.

De heer *Heemskerk Az.* heeft inlichting verlangd omtrent de aantewenden middelen, ten einde de achterlijk blijvende gemeenten met de uitvoering der wet daartoe noodzaken, en omtrent de uit voering van art. 36 van de wet op het lager onderwijs.

De minister heeft aangemerkt, dat de wet, betreffende het belangrijk onderwerp van het lager onderwijs, zeer milde beginselen bevat, en in dat opzigt veel vrijheid geeft. Z. E. heeft begrepen, dat het al of niet heffen van schoolgeld aan de gemeente-besturen is overgelaten. Hij geeft niet toe, dat door dergelijke afschaffing het bijzonder onderwijs wordt benadeeld, doch meent, dat, al ware dit zoo, de aan de gemeenten verzekerde vrijheid behoort te worden gehandhaafd.

Verder heeft Z. E. verklaard, dat de Regering het hare aanwendt om de nog achterlijke gemeenten tot haar pligt te brengen, en zich voorstelt, dat het aantal dezer gemeenten met het eind van 'tjaar tot een gering bedrag zal zijn teruggebragt, — dat de toepassing van art. 36 veel afhangt van plaatselijke omstandigheden, maar steeds in een zeer beperkten zin wordt opgevat.

HAARLEM, 5 December.

Telegrafische berigten.

PARIJS, 5 December. De maarschalk *Vaillant* is benoemd tot minister van het Huis des Keizers.

LONDEN, 5 December. [Van *Reuter*.] Volgens berigten uit Bombay van 12 November, vreesde men voor het uitbreken van onlusten daar te lande, ter zake van het heffen der nieuwe belasting op de inkomsten. De handel stond stil.

NAPELS, 4 December. [Van *Reuter*.] De door de Regering bij de opening der zitting van de Consulta gegeven inlichtingen hebben een goeden indruk gemaakt. *Poerio* is tot vice-president van die vergadering benoemd. De adel te Napels heeft eene danspartij gegeven ter eere van de leden der deputatie van het sardinische Parlement. — Vier sardinische batterijen hebben haar vuur op Gaëta geopend. — Het is hier rustig.

LONDEN, 5 Dec. [Van *Reuter*.] Uit Nieuw-York, 23 November, wordt gemeld, dat 500 manschappen uit Kansas in Missouri zijn aangekomen, met oogmerk om daar de slaven in vrijheid te stellen, en dat de generaal *Harney* die manschappen bestrijdt. — Te Philadelphia, Baltimore, Washington en Norfolk hebben de banken hare betalingen in gereed geld geschorst; — te Charleston gedeeltelijk.

TURIN, 5 December. De graaf *van Syracusa* is gisteren te Pisa aan eene beroerte overleden. — De markies *Pepoli* bevindt zich in deze hoofdstad.

LONDEN, 5 December. [Van *Reuter*.] De *Atlantic* vertrekt met 149,000 en de *Etna* met 70,000 ponden sterl. in goud naar America.

KASSEL, 5 December. De commissie voor de Constitutie heeft aan de Tweede Kamer voorgesteld, om te besluiten: „1° dat zij zich niet kan doen gelden als de wettige vertegenwoordiging des Lands, en 2° dat zij den Keurvorst zal verzoeken, om de in 1850 wettig bestaande Constitutie weder in werking te brengen, en de in de zelve daartestellen wijzigingen, met eene, naar aanleiding der verkiezings-wet van 1849 benoemde vertegenwoordigende vergadering, te bespreken."

SCHEEPSTIJDINGEN.

AMSTERDAM, 5 December. Den 4den dezer in **Texel** BINNENGEKOMEN: *Bulgerstein*, Verhagen, Padang; *Margaretha Simonetta*, Hoffman, Batavia; *Zuiderzee*, de Jong, Havana; de stoomb. *Diana*, Londen; *Aliance*, Britner, Cardiff.

UITGEZEILD: *Almelo*, Tjebbes, Samarang; *Amicitia*, Wygers, Suriname; *Elisabeth Catharina*, Clasen, Kust van Guinea; *Elsina*, Nanninga, Livorno; *Petrus Horreus*, Zwieting en de stoomb. *Rembrandt*, beide naar Nantes; *Mentor*, Croes, Londen; *Priscilla*, Smith, Newcastle. Wind z. o.

Den 4den dezer in **Helvoet** BINNENGEKOMEN: *Kalamazza*, Taylor, Baltimore, 1. v. Brouwershaven; *Anna*, Hoekstra en *Elisabeth Helena*, Strootman, beide van Ystad.

UITGEZEILD: de stoomb. *Pioneer*, Bristol. Wind o. z. o.

Den 10den Oct. van Samarang uitgezeild: *Noach*, Wierliks, Nederl.

Den 19den Nov. te Newjork binnengekomen: *Sophia Elisabeth*, van der Hoef, Shields.

Den 26sten Nov. te Genua binnengekomen: *Dina Marchina*, Dijk en 28 dito *Anjer Sietsia*, Huisman, beide van Stettin; *Etje Berg*, Pott, Amsterdam.

Den 26sten Nov. te Alicante binnengekomen: *Christina Johanna*, Stuitje, Swansea.

Den 15den Nov. te Algeciras binnengekomen: *Vriendschap*, v. d. Veen, Venetie naar Falmouth; 16 dito *Elsina Jantina*, Dijk, Genua naar Antwerpen.

Den 17den Nov. te Gibraltar binnengekomen: *Boreas*, van Dijk, Vlaardingen; *Jonge Walrave*, Gnodde, Stettin naar Livorno.

Den 1sten dezer te Londen binnengekomen: *Vertrouwen*, Teensma, Galatz; *Hermine Marie Elisabeth*, Bonjer, Alexandria E.; *Elisabeth Jacomina*, Kleininga, Galatz.

Den 1sten dezer te Portsmouth binnengekomen: *Provincie Drenthe*, Beekman, Bilbao.

FERNAMBUCK, 13 November. De Nederl. galjoot *Grunus*, kapt. Hesse, van Londen herwaarts gedestineerd, is 22 Oct. bij Kaap St. Roque gezonken.

Den 30sten Nov. van Dartmouth uitgezeild: *Wassenaar*, Ho[...] Batavia naar Amsterdam.

Den 28sten Nov. te Northshields binnengekomen: *Jacoba*, Sch[...] en 30 dito *Stad Zierikzee*, Klein, beide van Rotterdam.

Gepraaid: 13 Nov., op 34° n. b. en 23° w. l., *Neptunus*, v. [...] Gaast, Harlingen naar Havana; alles wel aan boord.

KOERS VAN AMSTERDAM.

Prijzen der Effecten.

5 *December* 1860. 4½ ure.

	van	tot	gebl.
NEDERLAND.			
W. Schuld 2½ p	62 11/16	7/8	62 13/16
„ 3 „	75 1/16	1/8	75 1/8
„ 4 „	98	1/8	98 1/8
O. I. Leen. 4 „	95 3/4	96	95 3/4
Amort. Sd. 3½ „	92 1/2	—	—
Hand. op resc.	129	—	—
„ a cont. 4½ „	—	—	—
„ Leen. 4 p	—	—	—
Holl.-Spw...	—	—	—
Leening 4½ p	—	—	—
Rijn-Spw. 4½ „	101	—	—
BELGIE.			
Ct. Bel. B. 2½ p	—	—	—
„ Rots. 2½ „	—	—	—
FRANKRIJK.			
Certif.....3 p	—	—	—
SPANJE.			
Oblig.....1½ p	40 9/16	5/8	40 5/8
„ ....3 „	48 3/4	7/8	48 7/8
„ Bin. 3 „	47 15/16	48 1/16	48
Am.-Schuld...	22 3/4	—	—
Bew. Coup....	6	3/16	6
PORTUGAL.			
Oblig.....3 p	45 3/8	1/2	45 1/2
„ 1856. 3 „	44	3/16	44 1/8
RUSLAND.			
Hope & C°. 5 p	102 1/4	—	—
„ 5 „	—	—	—
Certif. Obl. 5 „	—	—	—
„ „ 4 „	75 7/8	—	—
„ o. 2341. 4 „	76	—	—
„ „ 5 leen. 4 „	—	—	—
„ 5 Ser. 5 „	—	—	—
„ 6 „ 5 „	96	—	—
„ Hamb. 5 „	—	—	—
„ Lond. 5 „	—	—	—
„ „ 4½ „	90 1/2	—	—
„ „ 3 „	60 7/8	61	—
Insch. 6 „	—	—	—
Cert. 6 „	57	—	—
Spw. Act. 5 „	206	1/2	—
„ volgef. 5 „	—	—	—
Hijpoth... 4½ „	—	—	—
POLEN.			
Aand. 1835. ƒ	165	—	—
Oblig.....4 p	78 1/8	—	—

	van	tot	gebl.
PRUISSEN.			
Oblig. 59. 5 p	103 1/4	—	—
Aand. 54. 3½ „	210	—	—
OOSTENRIJK.			
Obl. Met. 5 „	43 1/2	15/16	43[...]
„ „ 2½ „	23 1/2	11/16	23[...]
„ r. Amst. 5 „	65 3/8	1/2	65[...]
„ Nat. 54. 5 „	50 7/16	7/8	50[...]
Wener Bank ƒ	610	—	—
„ .. „	235	245	235
„ 4 p	191 1/2	192	—
Fr. Sp. Hep. 3 ƒ	—	—	—
NAPELS.			
Cert. L. B. 5 p	—	—	—
DENEMARKEN.			
Obl. Lond. 5 p	—	—	—
„ 3 „	—	—	—
BRAZILIE.			
Geldl. 52. 4½ p	—	—	—
„ 58. 4½ „	—	—	—
SARDINIE.			
.......5 p	—	—	—
PERU.			
Geldl. 54. 4½ p	—	—	—
„ Fransche.	—	—	—
ECUADOR.			
Obl. 55. 1 p	11 3/4	13/16	—
VENEZUELA.			
Oblig. ... 3 p	19 1/2	—	—
„ .... 1½ „	10 1/8	1/4	—
GRENADA.			
Oblig.....4 „	15 3/8	1/2	—
„ Uitg. ..	5 3/4	13/16	—
MEXICO.			
Oblig.....3 p	—	—	—
N.-AMERICA.			
Philad. Lt. B.	—	—	—
„ Rots. 6 „	—	—	—
Ill. Spw. Aand.	—	—	—
„ Obl. C. B. 7 p	90 1/4	1/2	90[...]
Galv. Spw. 8 „	—	—	—
Louisiana 5 „	—	—	—
GRIEKENLAND.			
Obl. 1825 5 p	6 1/8	3/16	—

Amsterdam Thesaurie 5 pc. 102 7/8, 103 1/8 à 103. Portugal [...] gest. 35 1/2. De 4 1/2 pc. Russen 1860 89 11/16 à 3/4. Weener L[...] 1860 356 à 357. Brazilie geldl. 1860 85 1/4. — Beleening 3. P[...]longatie 3. Disconto 3.

Aldus opgemaakt door het Bestuur der *Effecten-Societeit*.

IJ. DE KOCK, *President*. BOON HARTSINCK, 1e *Secretaris*.

Oostenrijksche fondsen in flaauwere stemming; overige prijs[...]dend.

WEENEN, 5 December. De 5 pc. Met. 64.60.

LONDEN, 5 December. De 3 pc. gecons. resc. 93 7/8.

PARIJS, 5 December. De 3 pc. 70 fr. 60.

MARKTBERIGTEN.

AMSTERDAM, 5 December. *Tarwe* stil; nieuwe soorten flaau[...] gestemd; 130 ℔ N. Poolsch ƒ 430; w. [...] nieuwe gedroogde iets vaster met redelijken handel; 120 ℔ Ar[...] ƒ 200; 118 ℔ j. dito ƒ 196; 144/2 ℔ n. Inlands ƒ 205. — *Kool[...]* ƒ 3 lager; op 9 vat. April ƒ 444; Dec. ƒ 432. — *Lijnzaad* tra[...] 105 ℔ Riga ƒ 292 1/2; 109 ℔ Calcutta ƒ 360; 112/13 Taganrok ƒ 3[...]

AMSTERDAM, 5 December. *Raapolie* in een doen; ord. c[...] ƒ 43 1/4; vliegend ƒ 42; op levering iets flaauwer; p° Mei [...] ƒ 42 1/4 à ƒ 42; p° Sept. en Oct. ƒ 43 à ƒ 42 3/4. *Lijnolie* ord. c[...] ƒ 31 3/4; vliegend ƒ 30 1/2; voorjaar ƒ 31 1/2 à ƒ 31 3/4. *Henne[...]* ord. cond. ƒ 38 1/4.

243ste STAATS-LOTERIJ.

Trekking der vierde Klasse.

3de Lijst. N°. 11297, een prijs van ƒ 25000. N°. 622, [...] prijs van ƒ 5000. N°. 869, een prijs van ƒ 1500. N°. 14[...] een prijs van ƒ 1000.

Nieuwe Schouwburg in de St. Jansstraat te Haarlem.
KONINKLIJKE HOLLANDSCHE TOONEELISTEN,
Directie: BREEDÉ & VALOIS.
Woensdag 12 December 1860.
(Nº. 3 van 't Abonnement.)

DE ARMEN VAN PARIJS.

Drama in 7 Tafereelen; naar het Fransch van *E. Brisebarre* en *E. Nus*, door B. L.
1e Tafereel: *De Bankier van Bordeaux.* 2e *De Bedelaar van Sint-Etienne-du-Mont.* 3e *Armen in een zwarten rok.* 4e *Slechte rijken.* 5e *Eene kleinigheid, als 't U belieft?* 6e *De Wanhoop.* 7e *Schamele Armen.*
Aanvang ten half zeven ure.

*** *De Commissie voor de in* 1861 *te houden Nationale Tentoonstelling van Nijverheid, te* HAARLEM, zal op Zaturdag den 15den December 1860, des namiddags ten een ure, in de Vergaderkamer bij het *Oude Mannenhuis*, **Aanbesteden:**
Het verrigten van eenige **WERKEN**, in het *Stadhuis*, *Pand*, *Prinsenhof* en den *Hortus*, benevens het maken van een *Hulpgebouw*, ten dienste van genoemde Tentoonstelling.
De Bestekken zijn, tegen betaling van 50 Cents per Exemplaar, van den 4den December af, verkrijgbaar bij den Secretaris F. W. VAN EEDEN.
De locale aanwijzing zal plaats hebben op Zaturdag den 8 December, terwijl nadere inlichtingen zijn te bekomen, bij den Architect J. E. VAN DEN AREND, des morgens tusschen 9 en 10 ure.
Haarlem, De Commissie voornoemd,
8 December 1860. JOHs. ENSCHEDÉ Jr.
Vice-President.

TEEKEN-COLLEGIE „KUNST ZIJ ONS DOEL,"
TE HAARLEM.
KUNSTBESCHOUWING voor *de Leden*, te geven door den Wel-Edele Heer C. STEFFELAAR, op Donderdag 13 December a. s., in de Concertzaal aldaar.

25jarige Echtvereeniging van:
E. W. VAN HEUVEN
en
J. G. VAN ZADELHOFF.
ARNHEM, 3 December 1860.

*** Getrouwd:
ENSCHEDE, W. F. G. L. ELHORST,
3 December 1860. van *Varsseveld*, en
J. VAN DER PLOEG.

*** Voorspoedig bevallen van een' welgeschapen ZOON *G. BLOM*, Echtgenoote van A. P. MOHR,
Heel- en Vroedmeester.
'T ZAND, *in de Zijpe*, 1 December 1860.

*** Voorspoedig bevallen van een' ZOON *H. M. TEBBENHOFF*, hartelijk geliefde Echtgenoot van
[illegible] L. BIJNENBERG,
bij *Nijmegen*, Instituteur.
2 December 1860.

*** Bevallen van eene DOCHTER *P. J. TIJL — WORBEETS*, (*N.-Holland*), 2 December 1860.

*** Heden beviel zeer voorspoedig van eenen welgeschapenen ZOON *E. VAN DEN BIJTEL*, geliefde Echtgenoote van W. VAN DEN BIJTEL.
NUNSPEET, 3 December 1860.

*** Bevallen van een ZOON *A. WISBOOM*, *VERSCHOOR.*
HARDINXVELD, 3 December 1860.
Eenige kennisgeving.

*** Bevallen van eenen ZOON *C. DEKKER*, geliefde Echtgenoote van A. C. HONIGH.
ZAANDIJK, 3 December 1860.

*** Bevallen van eene welgeschapene DOCHTER *M. BLAAUW — VIERVANT.*
AMSTERDAM, 4 December 1860.

*** Bevallen van een ZOON *JOHANNA HENDERIKA HOGERVORST*, Echtgenoote van
HILLEGOM, P. VAN WAVEREN Jzoon.
1 December 1860. Eenige en algemeene kennisgeving.

*** Heden overleed, diep door mij betreurd, mijn hartelijk geliefde Echtgenoot, de Heer E. J. WOLTERS, in den ouderdom van 53 jaren, na eene allergelukkigste Echtvereeniging van zestien jaren. Alleen de troost der Godsdienst en de hoop des zaligen wederziens, is in staat mijne smart te lenigen. Wed. G. WOLTERS,
BISSCHOP.
ZUTPHEN,
29 November 1860.

*** Heden stierf mijne beste Vrouw IJTJE GORTER, in den ouderdom van nog geen 25 jaren.
SNEEK, A. BREUNISSEN TROOST.
30 November 1860. Eenige kennisgeving.

*** Tot diepe droefheid van mij en mijne Kinderen, overleed heden, in den ouderdom van ruim 66 jaren, mijn dierbare Echtgenoot, JOHANNES FREDERIK KLERCQ, Ridder der Militaire Willems-Orde, gepensioneerde Luitenant-Kolonel der Artillerie.
Wed. C. M. KLERCQ,
geb. SCHOLL VAN EGMOND.
NIJMEGEN, 1 December 1860.
Eenige en algemeene kennisgeving.

*** Te *Rotterdam* overleed op den 1sten dezer, onze dierbare Moeder en Behuwd-Moeder PETRONELLA JOHANNA DE GRAAFF, Weduwe den Heer *G. Drost*, in den ouderdom van ruim 80 jaren.
GOUDA, W. POST DROST,
3 December 1860. *uit aller naam.*
Eenige kennisgeving.

*** Op den 1sten December 1860, overleed te AMERSFOORT, na eene kortstondige ongesteldheid, Dr. H. SCHILLET, Ridder der Orde van den Nederlandschen Leeuw, Gepensioneerd derigerend Officier van Gezondheid der 1ste Klasse bij de Zeemagt. Eenige kennisgeving.

*** Heden overleed in een-en-twintig-jarigen leeftijd, ROELAND DE JONG MIDDELKOOP, oudste Zoon van Vrouwe J. A. VAN DAM,
ARNHEM, Weduwe *Dion Middelkoop.*
2 December 1860. Eenige kennisgeving.

*** Heden overleed na een smartelijk lijden, mijne geliefde Echtgenoote, Vrouwe JOHANNA ANDREA VAN DER MUELEN, in den ouderdom van negen en veertig jaren. W. H. J. CAMBIER VAN NOOTEN.
LOPIK, 2 December 1860.

*** Tot diepe droefheid van ons en onze dierbare Betrekkingen, werd heden, onze innig geliefde Dochter JOHANNA MARIA, na een smartelijk en geduldig lijden, in den jeugdigen leeftijd van 19 jaren, ons door den dood ontnomen. ARJEN DE VRIES.
DIEUWERTJE VAN BORK.
WORMERVEER, 1 December 1860.

*** Heden overleed zeer onverwacht, tot diepe droefheid van mij en mijne Kinderen, mijn hartelijk geliefde Echtgenoot, de Heer S. VAN LITH, in leven Landmeter 1ste Klasse van het Kadaster, in den ouderdom van 69 jaren, na eene allergelukkigste Echtvereeniging van 40 jaren.
ZWOLLE, Wed. S. VAN LITH,
2 December 1860. WITSENBORG,

*** Heden overleed in den jeugdigen leeftijd van bijna 4 jaren, ons lieve Pleegkind NEELTJE. Drie jaren was zij de lust van ons leven. Haar heengaan heeft ons en hare dierbare Betrekkingen diep bedroefd. Hare aanvalligheid en liefde, zal ons onvergetelijk blijven. Wij wenschen Gode te zwijgen. W. VAN DE POLL.
A. C. VAN DE POLL — HELBIG.
PURMERENDE, 2 December 1860.

*** Heden overleed alhier, in den gezegenden ouderdom van ruim 90 jaren, de Heer G. VEENMAN, sedert 1798 Organist bij de Hervormde Gemeente alhier.
EDAM, 4 December 1860.

*** Voor de vele bewijzen van deelneming, betoond bij het overlijden van mijnen geliefde Echtgenoot *Dionijs Burger*, betuig ik, ook namens mijne Kinderen en Behuwd-Kinderen, den hartelijksten dank.
ROTTERDAM. A. VAN RIJCKEVORSEL,
den 3den December 1860. Wed. *D. Burger.*

*** *Commissarissen der Geldleeningen voor den Straatweg tusschen de Grebbe en Dieren, van Arnhem naar Apeldoorn en Doesborgh naar de Pruissische Grenzen bij Anholt*, berigten:
1°. Dat op den 3den December 1860, ter aflossing zijn uitgeloot **TIEN AANDEELEN** in de eerstgenoemde Geldleening, tegen 5 ten honderd renten gesloten en wel de nummers 170, 175, 179, 201, 226, 233, 250, 272 286 en 288.
2°. Dat deze aflossing van den 1sten Januarij 1861 af, verkrijgbaar is ten Kantore van de Heeren VAN RANZOW & COMP. te Arnhem, des voormiddags van 9 tot 12 uur, tegen overgifte van de acten van Aandeel en van de nog niet verschenen Coupons van rente.
3°. Dat de rentebetaling over 1854, op de beide voornoemde Geldleeningen verschuldigd, van het gemelde tijdstip af, ten gezegde Kantore, zal geschieden.

OPROEPING.

Al degenen welke iets te vorderen hebben van, of verschuldigd zijn aan den Boedel van wijlen den Heer KLAAS VAN DER STERRE, in leven Winkelier, vroeger Ligterschipper, overleden te Oudeschild te Texel, worden verzocht daarvan ten spoedigste, en wel uiterlijk voor 15 December e. k., schriftelijke opgave te doen ten Kantore van den Notaris Mr. **WILLEM BOK**, aldaar.

Hulp-Onderwijzer.

Er wordt gevraagd, tegen 1° Januarij 1861, een **HULP-ONDERWIJZER**, op een Dorp in de Provincie Utrecht, tegen een Salaris van *f* 400. Men adressere zich met *franco* Brieven, onder Lett. H. O., aan den Heer A. KNOOP, Klein Heiligland te Haarlem.

Hulp-Onderwijzer.

Voor de openbare Lagere School te Voorschoten, wordt met den 1sten Februarij 1861 gevraagd, een **HULP-ONDERWIJZER**, op eene Jaarwedde van *f* 350, en een vierde der Schoolgelden. Adres *franco*, aan den Burgemeester van genoemde Gemeente.

Geld op Hypotheek

beschikbaar, op soliede **PERCEELEN**, tegen 4½ pC. Rente. Adres met *eigenhandige* Brieven, onder Letter A, bij den Boekhandelaar R. F. VAN ARUM, in de Groote Houtstraat, te Haarlem.

OPROEPING VAN EEN HULP-ONDERWIJZER.

Aan de School der Gemeente Middelharnis, Provincie Zuid-Holland, wordt met 1 Januarij 1861 verlangd, een **HULP-ONDERWIJZER**, liefst ook geëxamineerd in de Fransche Taal. Men wordt verzocht Brieven met de noodige stukken *franco* te zenden, aan den Burgemeester van Middelharnis, vóór 10 December e. k., met opgave van het Salaris waarvoor men de Betrekking zoude willen aanvaarden.

HOLLANDSCHE IJZEREN SPOORWEG.

Verzenders van goederen worden bij deze herinnerd, dat de Hollandsche Spoorweg-Maatschappij alleen **aansprakelijk** is voor **GOEDEREN**, ter verzending aangebragt op hare Stations en Bestelkantoren.
Het Bestelkantoor te Haarlem is gevestigd in de *Anegang, hoek van de Kleine Houtstraat.* De Administrateur
J. W. BAKE.

*** Eene **HANDELSZAAK**, van uitgebreiden aard en waaraan vele relatien verbonden zijn en goede winst oplevert, wordt op voordeelige voorwaarden ter overneming aangeboden. Adres met *franco* Brieven, onder het woord *Zaak*, bij den Heer A. KNOOP, Klein Heiligland te Haarlem.

*** Een **BOEKBINDERSKNECHT** of **GEZEL**, het Cartonneren en zoo mogelijk beginselen van Vergulden verstaande, kan wegens ongesteldheid, direct of zoo spoedig mogelijk geplaatst worden, tegen genot van Kost, Inwoning en redelijk Salaris. Met *franco* Brieven, adres bij den Heer A. KNOOP, Klein Heiligland te Haarlem, onder Lett. H. K.

TEGEN 1° MEI 1861,

wordt gevraagd, op een Dorp in Gelderland: Eene **JUFVROUW** of **BONNE**, P. G., van goede getuigschriften voorzien, ter assistentie eener Moeder in de verzorging van drie jeugdige Kinderen en aan wien de zorg over deze kleinen, met volle vertrouwen kan overgelaten worden. Salaris nader te regelen. Men adressere zich met *franco* Brieven, onder Letter M., bij den Boekhandelaar E. TER HAAR, te Dieren.

Stremming van Passage.

De Raad van Administratie der Maatschappij van den Zaanlandsche Communicatieweg, maakt bekend, dat de **WIPBRUG**, zoogenaamde *Paardenbrug*, gelegen voor de oprid van den Zeedijk, in het zuideinde der Gemeente Westzaan, op *Vrijdag* en *Zaturdag den* 7den en 8sten *dezer*, wegens reparatie, niet door Paarden, Rijtuigen en Vee, zal kunnen **gepasseerd** worden.
De Raad van Administratie voornoemd,
J. DEKKER Gz,
Westzaan, waarnemend President.
4 *December* 1860. Jb. AVIS Cz,
Secretaris.

*** ALGEMEENE VERGADERING VAN STEMGEREGTIGDE DEELHEBBERS, in de naamlooze *Vennootschap*: **DE SCHEVENINGSCHE BOUWVEREENIGING**, volgens Art. 23 der Statuten, op Zaturdag 29 December 1860, des namiddags ten 2 ure, op het Buitenhof, Nº. 37, te 's Gravenhage, ten einde:
1°. Te kiezen 2 Bestuurders, in plaats van de Heeren Dr. *P. M. Mess* en Mr. *G. N. de Kempenaer*, en 1 Commissaris, in plaats van den Heer Mr. *M. A. Hartman*, welke allen dit jaar aftreden volgens Art. 13 der Statuten.
2°. Te beslissen omtrent de navolgende veranderingen in de Statuten, door Bestuurders en Commissarissen voorgesteld:
Art. 21. De twee laatste zinsneden vervallen; daarvoor komt in de plaats:
5% Kunnen door het Bestuur, in overleg met Commissarissen worden besteed tot verbetering van den Grond, het Gebouw en het Mobilair der Vennootschap, of tot vermeerdering van het gemak en de genoegens van de Logeergasten van het *Hôtel Garni.* Hetgeen daarvan overblijft wordt gevoegd bij het Dividend van het volgend jaar.
80% Worden als Dividend aan de Aandeelhouders uitgekeerd.
Art. 22. Het Reserve-Fonds wordt afzonderlijk beheerd; de Renten daarvan worden jaarlijks bij het Kapitaal gevoegd, tot het Fonds de som van *f* 50,000 zal hebben bereikt. Het wordt op die hoogte gehouden. Daarna zullen de Renten der *f* 50,000, onder de Aandeelhouders worden verdeeld, en daar te boven 90% van de zuivere winst aan hen worden uitgekeerd.
Het Reserve-Fonds strekt voornamelijk om daarin vergoeding te vinden voor de vermindering der waarde van de Gebouwen en Meubelen; maar tevens ook om daaruit te betalen de buitengewone reparatien en uitgaven ten nutte der Vennootschap, door het Bestuur, in overleg met Commissarissen, vastgesteld.
Het Bestuur mag het Reserve-Fonds niet aanspreken zonder bepaalde toestemming van de Commissarissen.
's Gravenhage, De Secretaris van het Bestuur,
6 *December* 1860. G. N. DE KEMPENAER.

*** *De Directeur van het Groot Noord-Hollandsch Begrafenisfonds, dat gevestigd is in de Rijp*, berigt bij deze aan de *Leden*, *in de afdeeling Haarlem en omstreken*, dat A. M. HOUTZAGER, onder nadere goedkeuring van Heeren Commissarissen, als **BODE VAN HET FONDS** vervangen is door J. LEM, wonende in de Warmoesstraat te Haarlem, en alzoo de verschuldigde contributie voortaan aan genoemde *J. Lem*, zal behooren te worden voldaan.
de Rijp, De Directeur,
3 *December* 1860. P. A. HARREBOMÉE.

NAAR BATAVIA EN SOERABAYA.

Wordt Passage aangeboden, per het snelzeilend nieuw gekoperd **NEDERL. BARKSCHIP *CAPELLA***, Kapitein P. H. LANDWEER, zijnde deszelfs Kajuit van ruime en luchtige Hutten voorzien en zeer aantebevelen voor den overtogt naar Java.
Adres bij de Kargadoors D'ARNAUD & Co., te Amsterdam.
PS. Het Schip neemt *alleen* lading naar Soerabaija.

DOOR STERFGEVAL UIT DE HAND TE KOOP:

De **HERBERG** genaamd ***HET SCHIPPERSHUIS***, staande op den Dam bij de Schutsluis, in de Rijp, waarin dat bedrijf meer dan 2 Eeuwen is uitgeoefend.
Te bevragen bij de Wed. DIRK BEK & ZOON, Wijnhandelaars in de Rijp.

*** G. W. WESSELING, zal op Maandag den 10den December 1860, des namiddags ten half drie ure, te Amsterdam, in *de Witte Zwaan*, op den Nieuwendijk, presenteren te Verkoopen: Eene extra mooije nieuw aangevoerde partij Greenen en Vuren **Dramsche**, **Frederikstadsche**, **Byhavensche**, **Wyburger**, **Windau**, **Riga**, **Cronstadsche**, **Narva**, **Danziger** en **Zweedsche Balken**, **Noordsche Spieren**, **Wyburger**, **Zweedsche**, **Riga**, **Danziger** en Noordsche Deelen en Platen; Narva Sparren, Battings, **Juffers**, Ellens, Colters, Eikenhout en andere **HOUTWAREN.** Liggende in den Binnenkant en op den Wal.

HOUTVERKOOPING, op de Hofstede *Waalsdorp*, nabij 's Gravenhage, onder Wassenaar, op Woensdag den 19den December 1860, des morgens ten 9 ure, van 120 à 130 zware gave **BEUKEN BOOMEN**, meest alle zeer geschikt voor **Werkhout** en gemakkelijk te Water te vervoeren.

*** HOUTVERKOOPING in den Vogelenzang, op de Hofstede *het Huis de Vogelenzang*, op Vrijdag den 21sten December 1860, des voormiddags ten 10 ure, van eene groote partij zwaar **EIKEN-, ESSCHEN-** en **BERKEN HAKHOUT**, waaronder geschikt voor Palen, benevens eenige **IEPEN-** en **BEUKEN BOOMEN.** Nadere inlichtingen te bekomen bij den Tuinman van bovengenoemde Hofstede.

*** HOUTVERKOOPING op de Hofstede *Boekenrode* en in de Bosschen van den Aerenhout in den Vogelenzang, op Zaturdag den 22sten December 1860, des morgens ten 10 ure, van zwaar **EIKEN-, ESSCHEN-, ELZEN-, BERKEN-** en **POPULEN HAKHOUT,** waaronder geschikt voor Palen, voorts van **ABEELEN-** en **IEPEN BOOMEN**, en van eene partij **BLIJTELHOUT.**

*** VRIJWILLIGE VERKOOPING, in *het Heeren-Logement*, aan den Burg te Leyden, op Zaturdag den 15den December 1860, bij opbod, en op Zaturdag den 22sten December 1860, bij afslag, des avonds ten 7 ure, van: Een **KOREN-WINDMOLEN**, genaamd „**DE STIER**", met het aan de Zuidzijde daaraan verbondene **WOONHUIS** en **ERF**, staande en gelegen te Leyden, aan de Vestwal, op Stadsgrond, ten Zuiden van de Heerenpoort, Wijk 5, N°. 1005 en 1005 *rood*, op den Kadastralen Legger bekend in Sectie A, N°. 43, 44 en 45, ter grootte van 4 Roeden, 77 Ellen.

Aangeslagen in de Grondbelasting over 1860, voor *f* 132,86.

Te aanvaarden 1 Januarij 1861, en zijnde inmiddels *Uit de Hand te Koop.*

Te bezigtigen daags vóór en op den dag van de Veiling en Afslag, terwijl informatien te bekomen zijn ten Kantore van de Notarissen **P. MULLER**, te Leyden, en **K. N. HENGEVELD**, te Hazerswoude.

*** Op Zaturdag den 22sten December 1860, des voormiddags ten 10 ure, zal in het Logement genaamd *Paardenburg*, in de Buurt over het Dorp Ouderkerk, onder de Gemeente Nieuwer-Amstel, ten overstaan van den Notaris **J. W. ROELOFFS VALK**, publiek ter Verkoop worden gepresenteerd: Eenige Percelen uitmuntend best **VEENLAND**, benevens eene **TURFSCHUUR**, gelegen en staande in den Middelpolder, onder de Gemeente Nieuwer-Amstel, achter de Hofstede *het Korte Loopveld*, aan den Amstelveenschenweg, ter wederzijde van de Wetering, te zamen volgens het Kadaster groot 10 Bunders, 63 Roeden, 90 Ellen, en volgens opmeting thans nog groot *op slik* 4 Bunders, 86 Roeden, 50 Ellen.

Breeder bij Biljetten omschreven, en zijnde gedeeltelijk verwaarborgd met een kapitaal van *f* 2351,40, terwijl de Slik en Armengelden grootendeels en van sommige Percelen reeds geheel zijn aangezuiverd; zullende de Koopers *drie vierde* gedeelte der Kooppenningen op de Percelen gevestigd kunnen houden, tegen eene aflossing in vier jaarlijksche termijnen, met bijvoeging eener Rente van 4½ percent 's jaars, en voorts de Veiling geschieden eerst in 8 Percelen en daarna in combinatien, onder zoodanige verdere conditien als acht dagen te voren, ten Kantore van genoemden Notaris, aan den Overtoomschenweg, onder Nieuwer-Amstel, zullen ter lezing liggen.

*** De Notaris **VAN DER DUSSEN**, te Brummen, zal aldaar, in het Logement *den Engel*, bij *C. W. Vaupell*, Zaturdagen 15 en 29 December 1860, telkens des middags 12 uren, bij inzet, hooging en toeslag, publiek Veilen en Verkoopen:

a. Eene **UITERWAARDSWEIDE**, gelegen bij het Erve „*het Kelbergen*", in Corten-Oever, onder Brummen, groot 4 B., 42 R., 80 E.

b. Een stuk **BOUWLAND** genaamd „**DE LUCHTE**", gelegen in Leuvenheim, onder Brummen, groot 32 R. 60 E.

Een en ander in eigendom behoorende, aan de Erven van wijlen den Heer H. VAUPELL.

Te aanvaarden 11 November 1861.

Nadere informatien zijn op *franco* aanvrage te bekomen ten Kantore van voornoemden Notaris.

*** Door A. C. KRUSEMAN, te Haarlem, is uitgegeven:

HOMERUS.

HET GRIEKSCH NAGEVOLGD DOOR

Mr. J. van 's Gravenweert.

DE ODYSSÉA.

2 deelen 12°. form. Prijs *f* 3,10.

Vroeger verscheen van denzelfden Dichter:

DE ILIAS.

2 deelen 12°. formaat. Prijs *f* 3,90 ing., *f* 4,25 geb.

*** Heden wordt uitgegeven:

GELDERSCHE VOLKS-ALMANAK,

VOOR HET JAAR 1861,

ONDER REDACTIE van Mr. **Is. An. NIJHOFF.**

Het Mengelwerk bevat de Levensschetsen van *Maarten van Rossem* en van *E. W. van Dam van Isselt*, Schetsen uit de Huishouding van een Geldersch Armgesticht, onderscheiden Historische en andere Novellen en Dichtstukjes; met twee Portretten en een Plaatje.

De prijs is 75 Centen; in Karton 90 Centen; Verguld op Snede in etui *f* 1,50.

NB. Van de *dertien eerste Jaargangen* (1835—1847) zijn nog enkele volledige stellen à *f* 2,50 verkrijgbaar.

*** Bij A. C. KRUSEMAN, te Haarlem, komt van de pers:

De Twaalfde-Aflevering van de

WETENSCHAPPELIJKE BLADEN.

EENE BLOEMLEZING,

VAN DERGELIJKE WERKEN UIT HET BUITENLAND, VOOR NEDERLAND BEWERKT,

ONDER TOEZIGT VAN

Mr. J. T. BUYS.

Inhoud: **De Vereenigde-Staten van Noord-America onder het voorzitterschap van den H[illegible] Buchanan.** (Uit „The Edinburgh Review.) **Eene proeve van Aesthetiek.** (Uit Revue des Deux Mond[es]) **Bettino Ricasoli en zijne staatkundige loopbaan.** (Uit The National Review.)

Elke Maandelijksche Aflevering kost **80** Cents.

Dit **degelijke** Tijdschrift wordt, blijkens het steeds zich **uitbreidende debiet**, al meer en meer gew[aar]deerd. Voor **Leesgezelschappen** is het zeer aan te bevelen.

De een en Dertigste-Aflevering van

ONS VOORGESLACHT

IN ZIJN DAGELIJKSCH LEVEN GESCHILDERD

door W. J. HOFDIJK.

Inhoud: **(Na den eersten Kruistocht.)** Kasteel. — Begravenis. — Ridder. — Geest der Riddershap. Beschaving. — Geestelijke Ridderorden. — Orde van den Tempel. — Een blik in Palestina. — Bezittingen orde. — Beauséant. — Sint-Jans Ridders. — Johanniten. — Marianen. — Orde van het duitsche Huis. — [illegible] lot der orden. — Met 3 Platen: **Klooster-Hospitaal.** (12e eeuw.) **Vrouwengewaad.** (12e eeuw.) **Burc[ht]zaal.** (12e eeuw.)

Elke Aflevering tekst, kost **40** Cents. Elke Plaat **10** Cents.

De Vier en Dertigste-Aflevering van de

GESCHIEDENIS VAN HET

NEDERLANDSCHE ZEEWEZEN

door Jhr. Mr. J. C. DE JONGE.

Deze Aflevering kost **75** Cents.

De Tiende-Aflevering van

ONS LEVEN.

HANDLEIDING TOT DE KENNIS VAN HET MENSCHELIJK LIGCHAAM, ZIJ[NE] BEHOEFTEN EN KRACHTEN,

door GEORGE HENRY LEWES,

VOOR NEDERLAND BEWERKT,

door Dr. H. VAN CAPPELLE.

Deze Aflevering kost **30** Cents.

De Drie en Veertigste-Aflevering van de

BIBLIOTHEEK VAN BUITENLANDSCHE KLASSIEKEN

(SHAKSPERE, V.)

Elke Aflevering kost **60** Cents. Het nu kompl. 16e deeltje, kost *f* **2,15.**

De Derde-Aflevering van de

NIEUWE UITGAVE,

VAN HET

SCHEFFER-ALBUM

bevattende: **AUGUSTINUS EN MONICA**

door Prof. W. MOLL.

Elke Aflevering kost *f* **1,20.**

De Zevende-Aflevering van de

MAANDELIJKSCHE EDITIE VAN HET

ZONDAGSBLAD.

Onder medewerking van de Heeren: Mr. P. A. S. van LIMBURG BROUWER, Mr. J. T. BUYS, Mr. H. P[.] QUACK, P. A. de GENESTET, Cd. BUSKEN HUET, P. J. van de KASTEELE, W. M. LOGEMAN, D[r.] PIERSON, Dr. W. C. H. STARING, Prof. P. J. VETH en anderen.

Inhoud: **Algemeene Beschouwingen**: De jaarwedden van diplomatieke ambtenaren. — Drie vragen. — nieuwe waterwegen. — De discussiën over het cultuurstelsel. — Het Reces. — De verbetering der waterwegen. Het ontwerp-tarief. — **Letterkunde**: Graaf *Pepoli*, de Roman van een rijk Edelman, door Mevr. A. L. B[osboom-]TOUSSAINT. — **Boekaankondiging**: Oromase. Tijdschrift tot vermeerdering van de kennis der genaamde onweegbare stoffen (Imponderabilia. — Natuurlijke Historie. — **Natuur- en Werktuigkunde.** deduskoop. — Nieuwe proefnemingen met electrisch licht. — **Landbouw**: Het Haagsche Bosch. — Huisgezi[n] in de Jura. — Tabaksteelt. — **Tooneelkunst**: Comédie française te Amsterdam. — **Land- en Volkenkun[de]** De slaven questie in Noord-America. — Oostenrijksche toestanden. — **Onderscheiden berigten**: Een Ne[der]landsche „Mechanics Institution." — **Politiek.** — **Haagsch gekeuvel.** — **Wetenschap en Kunst.**

Prijs per jaar *f* **12,60.**

*** De ERVEN J. J. TIJL, te Zwolle, geven uit:

Brieven van Schleiermacher

EENE BIJDRAGE TOT DE KENNIS VAN ZIJN LEVEN;

Naar het Hoogduitsch door **J. W. P. FEITH**, Predikant in de Beemster.

Twee Deelen, met Portret op staal *f* 5,20.

Het jongste Nummer van de *Godgeleerde bijdragen*, eindigt zijne aankondiging van de BRIEVEN VAN SCHLEIERMACHER aldus:

„Zoo er smaak, zoo er belangstelling, zoo er liefde is voor wat liefelijk is en welluidt, de uitgave van zulk een „Boek moet, stoffelijk de zaak beschouwd, winst opleveren. En van de zedelijke winst spreken wij niet; leg „deze Brieven die van *A. von Humboldt* en *Varnhagen von Ense!* welk een verschil; hoe rijst *Schleiermacher* „daalt von *Humboldt*"!

*** OPENBARE VERKOOPING in de Bosschen van *Wassergeest*, onder Lisse, op Donderdag 13 December 1860, des morgens ten 10 ure, van eene groote partij **ESSCHEN-, EIKEN-** en **ELZEN HAKHOUT**, een extra zware **EIKEN-** en drie zware **SPARREN BOOMEN.** Te beginnen op de Laan bij *Duinhof.*

*** OPENBARE VERKOOPING, op het [illegible] *kerkhof* en bij gelegene gronden onder Noord[wijk] op Vrijdag 14 December 1860, des morgens ten 10 [ure,] van eene groote partij zeer zwaar **EIKEN-, ESSCHEN-** en **ELZEN HAKHOUT.**

Te Haarlem, bij JOH. ENSCHEDÉ en ZONEN.